

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Директор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. *С.В.Г*

Протокол № 6 від «20» лютого 2019 р.

№1220022019

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

Організація виховної роботи у ВНЗ

підготовки магістра

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

освітньої програми (спеціалізації) Педагогіка вищої школи

Програма навчальної дисципліни «ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ВНЗ» підготовки магістра, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011 освітні, педагогічні науки, за освітньої програмою Педагогіка вищої школи.

Розробник: Лякішева А.В., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи;

Петрук В.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Рецензент: Остапйовська І.І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики природничо-математичних дисциплін початкової освіти

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 11 від 31 січня 2019 р.

Завідувач кафедри: Гусак П.М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи
протокол № 6 від 31 січня 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету Антонюк В.З.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 011 освітні, педагогічні науки Педагогіка вищої школи Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 10-ий __
		Лекції 16 год.
		Практичні (семінарські) 20 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 80 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік 11 семестр	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика виховання у ВНЗ» є оволодіння студентами знаннями про сутність, цілі та завдання виховання у вищому навчальному закладі; основними практичними вміннями щодо виховання особистості і колективу та застосування їх у майбутній педагогічній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія та методика виховання у ВНЗ» є ознайомлення студентів з теорією виховання та його роллю у педагогічній науці; озброєння методиками вивчення та виховання особистості студента; роботою куратора студентської групи; розробкою та проведенням виховних заходів.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- суть процесу виховання у вищому навчальному закладі, його рушійні сили, закономірності та особливості виховання;
- принципи виховання та шляхи їх реалізації в педагогічному процесі;
- основні напрями виховання;
- організаційні форми та методи виховання;
- методика формування студентського колективу;
- сутність, роль та значення студентського самоврядування у вищому навчальному закладі.
- здійснювати планування виховного процесу у вищому навчальному закладі;
- застосовувати оптимальні організаційні форми та методи виховання за його основними напрямками;

- згуртовувати студентський колектив;
- організувати та проводити виховні заходи.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем Д.ф.н.	Усього	Лек.	Практ..	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти виховання у ВНЗ					
Тема 1. Поняття виховання. Сутність процесу виховання у вищому навчальному закладі.	15	2	2	10	1
Тема 2. Закони, закономірності та принципи виховання	15	2	2	10	1
Тема 3. Методи, форми і засоби виховного впливу на особистість студента	15	2	2	10	1
Тема 4. Напрями виховання у вищому навчальному закладі	15	2	4	10	1
Тема 5. Методика вивчення особистості і колективу. Методика формування студентського колективу	15	2	2	10	1
Тема 6. Педагогічне планування як аспект удосконалення організації системи поза навчального виховання у вищому навчальному закладі.	15	2	2	10	1
Тема 7. Організаційно-методичні засади роботи куратора академічної групи та куратора спеціальності	15	2	2	10	1
Тема 8. Студентське самоврядування у вищому навчальному закладі	15	2	4	10	1
Разом за модулем 1	120	16	20	80	8
Всього годин:	120	16	20	80	8

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Тема	К-ть год.
	Змістовий модуль I. Теоретико-методичні аспекти виховання у ВНЗ	
1.	Тема 1. Сутність процесу виховання у вищому навчальному закладі. 1. Поняття виховання. Суть та завдання процесу виховання у вищому навчальному заклад 2. Об'єкт, суб'єкт, предмет виховання. 4. Основні функції виховання.	2

	<p>Основна література: 26; 38; 41; 55. Додаткова: 6; 8; 56.</p>	
	<p>Тема 2. Закономірності та принципи виховання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закономірності процесу виховання. 2. Поняття про принципи виховання, їх сутність. 3. Характеристика принципів виховання та шляхи їх реалізації в педагогічному процесі ВНЗ. <p>Основна література: 26; 41; 55. Додаткова: 42; 44; 56.</p>	2
	<p>Тема 3. Методи, форми і засоби виховного впливу на особистість студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про метод виховання. Класифікація методів виховання. 2. Характеристика методів формування свідомості. 3. Характеристика методів формування суспільної поведінки. 4. Характеристика методів стимулювання діяльності і поведінки. 5. Методи самовиховання. 6. <u>Форми та засоби організації виховної роботи у вищій школі.</u> 7. Екскурсія зі студентами I-IV курсів. <p>Основна література: 4; 9; 26; 39; 50. Додаткова: 5; 6; 42.</p>	2
	<p>Тема 4. Напрями виховання у вищому навчальному закладі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про зміст виховання. 2. Основні напрями виховання студентської молоді. 3. Особливості виховання толерантності в системі професійної підготовки. 4. Виховна година зі студентами I-IV курсів. <p>Основна література: 6; 24; 26; 39; 43. Додаткова: 1; 4; 27; 42; 55.</p>	4
	<p>Тема 5. Методика формування студентського колективу. Методика вивчення особистості та колективу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «група», «колектив», «гурт», «спільнота». Ознаки колективу. 2. Типи та функції колективу. Стадії розвитку колективу. 3. Методика вивчення особистості та колективу: 4. Шляхи гуртування студентського колективу. 5. Представлення результатів діагностики згуртованості колективу студентських груп. <p>Основна література: 16; 17; 20; 22; 55. Додаткова: 14; 23; 41; 42.</p>	2
	<p>Тема 6. Педагогічне планування як аспект удосконалення організації системи позанавчального виховання у вищому навчальному закладі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні аспекти позааудиторної виховної роботи у навчальному закладі. 2. Етапи планування виховної роботи. 3. Система планування виховної роботи у ВНЗ. 	2

7.	Тема 7. Організаційно-методичні засади роботи куратора академічної групи та куратора спеціальності 1. Діяльність куратора на першому курсі (адаптаційний період). 2. Організаційно-методичні засади роботи куратора академічної групи. 3. Науково-методичні засади роботи куратора спеціальності. Основна література: 18; 29; 37. Додаткова: 9; 22; 28; 35.	2
8.	Тема 8. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи. 1. Лідерство в колективі. 2. Участь лідерів у діяльності студентського самоврядування. 3. Студентське самоврядування у вищому навчальному закладі (СНУ ім. Лесі Українки) Основна література: 2; 31. Додаткова: 32.	4
Разом		16

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	К-ть год.
Змістовий модуль I. Теоретико-методичні аспекти виховання у ВНЗ.		
1.	1. Підготувати повідомлення на тему: «Виховання в різні історичні періоди».	10
2.	1. Підготувати доповідь на тему: «Принципи виховання особистості в колективі: положення, які треба зберегти і від яких слід відмовитись».	10
3.	1. Організувати екскурсію для студентів 2 курсу з метою підвищення їх інтелектуального рівня або ж збагачення цікавою і життєво необхідною інформацією.	10
4.	1. Розробіть анкету та проведіть опитування з проблеми толерантності у студентському середовищі. 2. Підготуйте та проведіть виховну годину з даної проблематики.	10
5.	1. Розробіть орієнтовну програму вивчення колективу студентської групи. 2. Підготувати доповідь на тему: «Причини спадів згуртованості колективу та способи боротьби з ним».	10
6.	1. Скласти план виховної роботи вищого навчального закладу на рік.	10
7.	2. Скласти план виховної роботи студентської групи на рік.	10
8.	1. Підготувати та провести тренінг на розвиток лідерських якостей у студентів.	10
Разом		80

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

ІНДЗ не передбачено

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (мах = 40 балів)								Модульний контроль (мах = 60б.)	Загальна к-сть балів
Модуль 1								Модуль 2	
Змістовий модуль 1								МКР 1	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	60	100
4	4	4	4	4	4	4	4		
40									

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексєєва О. В. Формування громадянської позиції сучасної молоді / О. В. Алексєєва // Педагогіка і психологія. – 2006. – № 2. – С. 31 – 35.
2. Байрамова М. Технології студентського самоврядування // Завуч. – 2004. – № 11. – С. 4 – 12.
3. Бартків О. Сутність та основні принципи організації виховної роботи у вищому навчальному закладі / О. Бартків, Є. Дурманенко // Педагогічні науки : зб.наук. праць. – Луцьк: Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 2013. – № 8. – С.82 – 87.
4. Боришевський М. Й. Формування громадянина-творця. Соціально-психологічний портрет особистості громадянина / М. Й. Боришевський // Світло. – 1998. – № 3. – С. 8 – 9.
5. Ващенко Г. Виховний ідеал / Г. Ващенко. – Полтава : Ред.газ. «Полтавський вісник», 1994. – 191 с.
6. Вишневський О. І. Сучасне українське виховання : педагогічні нариси / О. Вишневський ; Львів. наук.-метод. ін-т освіти ; Львів. обл. пед. т-во ім. Г. Ващенка. – Л. : [б. в.], 1996. – 238 с.

7. Вульфів Б.З. Організатор внекласної і школьної виховної роботи. (Содержание и методика деятельности) / Б.З. Вульфів, М.М. Поташник. – М.: Просвещение, 1978. – 192 с.
8. Галузинський В. М. Педагогіка: теорія та історія: Навчальний посібник / В. М. Галузинський, М. Б. Євтух. – К. : Вища школа, 1995. – 237 с.
9. Грабовська Т. О. Виховний процес та педагогічна діагностика / Т.О. Грабовська. – Рівне. – 1999. – 61 с.
10. Гутник О. Є. Реалізація технології формування толерантності студентів соціальних педагогів у виховній діяльності / О. Є. Гутник // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – Харків, 2001. – № 3. – С. 30 – 31.
11. Декларація принципів толерантності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_503
12. Десянченко В. М. Особливості процесу формування толерантності у майбутніх соціальних педагогів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.psyh.kiev.ua>
13. Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття). – К. : Райдуга. – 1994. – 61 с.
14. Дроздов О.Ю. Проективна методика “тест-руки”: з досвіду використання на молодіжних виборках / Практична психологія та соціальна робота, – № 2.
15. Дурманенко О. Л. Виховна робота в університеті як чинник становлення особистості майбутнього фахівця // Педагогічні науки : зб.наук. праць. – Луцьк: Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки, 2013. – № 8. – С.59 – 62.
16. Дьомін А. І. Основні напрями нейтралізування причин спаду згуртованості малої групи // Проблеми освіти : наук. – метод. зб. / А. І. Дьомін, Л. М. Жалдак. – К. : Наук.-метод. центр вищої освіти, 2000. – Вип. 21. – С. 47 – 52.
17. Дьомін А. І., Жалдак Л. М. Причини спаду згуртованості малої групи // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник / А. І. Дьомін, Жалдак Л. М. – К. : Наук.-метод. центр вищої освіти, 2000. – Вип. 25. – С. 141 – 150.
18. Жалдак Л. М. Педагогічна діяльність наставника як одна з основних умов гуртування студентської групи // Науковий вісник Національного аграрного університету / Л. М. Жалдак. – К. : 1999. – Вип. № 19. – С. 293 – 296.
19. Жалдак Л. М. Про теорії груп та колективів, стан та перспективи їх розвитку // Придніпровський науковий вісник / Л. М. Жалдак. – 1998. – № 111(178). – С. 36–41.
20. Жалдак Л. М. Роль лідерів в організації студентського самоврядування на рівні академічної групи // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Реформування системи аграрної вищої освіти в Україні: досвід і перспективи», 21 квітня 2005 р. – Національний аграрний університет. – Частина 1. – К.: НАУ, 2005. – С. 60-63.
21. Жалдак Л. М. Роль наставника на першому етапі гуртування студентської групи // Наукові записки. Психолого-педагогічні науки / Л. М. Жалдак. – Ніжин. – 1998. – С. 174–177.
22. Жалдак Л. М. Управління гуртуванням студентської групи // Освіта і управління / Л. М. Жалдак. – 1999. – Том 3. – № 3. – С. 99 – 102.

23. Журнал та основні нормативно-правові і організаційно-методичні матеріали наставника студентської групи. Видання 3, перепоб. і доп. / Укл. В.І. Рябченко, 2001.
24. Завірюха Л. А. Оволодіння засадами толерантності у студентському середовищі / Л. А.Завірюха // Педагогіка толерантності. – 2003. – № 2. – С. 76 – 87.
25. Закон України “Про вищу освіту”. – К. : Наукметодцентр аграрної освіти, 2002. – 69 с.
26. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання / С. Г. Карпенчук. – К. : Вища шк., 1997. – 304 с.
27. Ковальчук Л. Ю. Педагогічна спадщина А.Макаренка та сімейне виховання: Навчальний план і програма для організаторів педагогічної освіти батьків / Л. Ю. Ковальчук. – Івано-Франківськ, 1997. – 56 с.
28. Кондрашова Л. В. Внеаудиторная работа по педагогике в педагогическом институте / Л. В. Кондрашова. – Киев; Одесса: Высшая школа, 1988. – 160с.
29. Концепція виховної роботи зі студентами (Харківський інститут управління) // Матеріали до науково-практичного семінару "Основи ефективної організації виховної роботи в сучасному ВЗО недержавної форми власності" (12–17 вересня 1999 року): Ч. 1. – Центр студентських ініціатив. – Київ: Бескид. – С. 3 – 18.
30. Красовицький М.Ю. На власні очі. Проблеми морального виховання учнів у теорії і практиці вітчизняної та американської педагогіки / М. Ю. Красовицький. – К.; Нью-Йорк: Педагогічна думка. – 1998. – 160 с.
31. Кухар В.Л. Модель студентського самоврядування // Управління освітою (Основа). – 200. – № 1. – С. 2 – 10.
32. Лівандовська Л., Кушева Н. Студентське самоврядування – шлях до самореалізації Шкільний світ. – 2004. – № 7. – С. 6 – 14.
33. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навч. посібник для самостійного вивчення дисципліни / В. С. Лозниця. – К. : “Екс Об”. – 2000. – 304 с.
34. Лузан П. Г. Студентська група дієдатна тільки тоді, коли вона згуртована і безконфліктна. Про оптимізацію міжособистісних взаємин у ній // Педагогіка толерантності / П. Г. Лузан, Л. М. Жалдак. – 1999. – № 2. – С. 53 – 56.
35. Матюша І. К. Особистість і колектив як цілісна гармонійна система (психолого-педагогічний аспект) : навч.-метод. посібник / І. К.Матюша. – ІЗМН, 1997. – 188 с.
36. Мельничук М. І. Використання тренінгів у формуванні толерантності майбутніх соціальних працівників / М. І. Мельничук // Педагогічні науки : зб. наук. ст. – Черкаси: Вісник Черкаського університету, 2008. Вип. 121. – С. 82 – 88 с.
37. Методичні рекомендації до проведення виховної роботи у вищих навчальних закладах (на матеріалах Волинського інституту економіки та менеджменту) / Укл. д. пед. н. С. О. Нікітчина. – Луцьк: ВІЕМ, 2001. – 44 с.
38. Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті. – К.: “Шкільний світ”. – 2001. – 24 с.
39. Організація, зміст, форми та методи виховної роботи серед студентів колективами кафедр вищого навчального закладу освіти: Методичні рекомендації /Укл.: В. Д. Базилевич, М. І. Поночовний, Н. І. Косарева. – К. : ІЗМН. – 1997. – 28 с.

40. Осипова Т. Ю., Бартенева І. О., Біла О. О. Виховна робота зі студентською молоддю : навч. посіб. / За заг. ред. Т. Ю. Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
41. Педагогіка. Навчальний посібник / В. М. Галузьяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов. – Вінниця: РВВВАТ “Віноблдрукарня”. – 2001. – 200 с.
42. Подласый И. П. Педагогика. Новый курс : учебник для студентов пед. вузов: В 2 кн. / И. П. Подласый. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000.
43. Проблеми вдосконалення виховної роботи у вищій школі в сучасних умовах: Тези доповідей на Всеукраїнській науково-метод. конф. 16 – 18 грудня 1998р. / За ред. В. І.Большакова. – Дніпропетровськ: ПДАБтаА, 1998. – 88 с.
44. Професійна освіта: Словник: Навч. посіб. / Уклад. С. У. Гончаренко та ін. / За ред. Н. Г. Ничкало. – К.: Вища шк., 2000. – 380 с.
45. Психологическая теория коллектива / Под ред. А.В.Петровского, М. : Педагогика, 1979. – 240 с.
46. Робоча книга вихователя. Випуск 1 / Укладачі О.І. Тимчишин, В.І. Уруський. – Тернопіль: ТОШПО, 2000. – 300 с.
47. Семиченко В. А. Психологія соціальних відносин. – К.: "Магістр-S", 1999. – 168 с.
48. Соловей М. І. Виховна робота у вищому навчальному закладі / М. І. Соловей, В. С. Демчик. – К., 2003. – 257 с.
49. Сорока Г. І. Планування та аналіз виховної роботи школи / Г. І.Сорока. – Харків: Видавнича група "Основа", 2003. – 64 с.
50. Суходольська Л. В. Методика виховної роботи / Л. В. Суходольська, М. М. Фіцула. – Тернопіль. – 1998.
51. Сухомлинський В. О. Виховання у учнів любові і готовності до праці (узагальнення досвіду роботи Павлівської школи Кіровоградської області) / В. О. Сухомлинський. – К. : Радянська школа, 1959. – 46 с.
52. Толерантність у сучасному суспільстві. Її принципи та напрямки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://genichesk-rda.ks.ua/index.php?option=com_content&view=article &id=492&Itemid=263
53. Уманский Л. И. поэтапное развитие группы как коллектива // Коллектив и личность / Ред. кол. К. К. Платонов /руков. группы/ и др./ . – М. – 1975. – 263 с.
54. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч.посіб. / М. М. Фіцула. – К.: «Академвидав», 2006.
55. Фіцула М. М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищ.пед.закл.освіти / М. М. Фіцула. – Тернопіль: “Навчальна книга-Богдан”, 1999. – 192 с.
56. Фіцула М. М. Педагогіка: Навч.посіб. / М. М.Фіцула. – К. : «Академвидав», 2007.
57. Шкільні свята та розваги. Збірник сценаріїв. – Тернопіль: СМП “Астон”, 1999. – 190 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття виховання. Суть та завдання процесу виховання у вищому навчальному закладі.
2. Об’єкт, суб’єкт, предмет виховання.
3. Основні функції виховання.

4. Закономірності процесу виховання.
5. Поняття про принципи виховання, їх сутність.
6. Характеристика принципів виховання та шляхи їх реалізації в педагогічному процесі ВНЗ.
7. Поняття про метод виховання. Класифікація методів виховання.
8. Характеристика методів формування свідомості.
9. Характеристика методів формування суспільної поведінки.
10. Характеристика методів стимулювання діяльності і поведінки.
11. Методи самовиховання.
12. Форми та засоби організації виховної роботи у вищій школі.
13. Експерсія зі студентами I-IV курсів.
14. Поняття про зміст виховання.
15. Основні напрями виховання студентської молоді.
16. Особливості виховання толерантності в системі професійної підготовки.
17. Виховна година зі студентами I-IV курсів.
18. Поняття «група», «колектив», «гурт», «спільнота». Ознаки колективу.
19. Типи та функції колективу. Стадії розвитку колективу.
20. Методика вивчення особистості та колективу.
21. Шляхи гуртування студентського колективу.
22. Представлення результатів діагностики згуртованості колективу студентських груп.
23. Основні аспекти позааудиторної виховної роботи у навчальному закладі.
24. планування виховної роботи.
25. Система планування виховної роботи у ВНЗ.
26. Діяльність куратора на першому курсі (адаптаційний період).
27. Організаційно-методичні засади роботи куратора академічної групи.
28. Науково-методичні засади роботи куратора спеціальності.
29. Лідерство в колективі.
30. Участь лідерів у діяльності студентського самоврядування.
31. Студентське самоврядування у вищому навчальному закладі (СНУ ім.Лесі Українки).